

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Onder de loep: Hoe kunnen we door ons taalgebruik COVID-19 buiten de deur houden?

Kuiken, F.

Publication date

2021

Published in

Les, Tijdschrift voor NT2 en taal in onderwijs

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kuiken, F. (2021). Onder de loep: Hoe kunnen we door ons taalgebruik COVID-19 buiten de deur houden? *Les, Tijdschrift voor NT2 en taal in onderwijs*, 39(217), 9-9.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Les

Bedankt voor het downloaden van dit artikel.
De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

nt2@uitgeverijboom.nl
redactie@tijdschriftles.nl

Hoe kunnen we door ons taalgebruik COVID-19 buiten de deur houden?

Aerosolen spelen een belangrijke rol bij de verspreiding van het coronavirus. Vooral bij het uitspreken van de zogeheten plofklanken – en dan met name de p – blijken we veel aerosolen de lucht in te stoten. Is het mogelijk om die uitstoot te beperken?

Aerosolen

Ik had er nog nooit van gehoord, maar naast corona, quarantaine, ic en vaccin is het een van de meest gebruikte woorden van de afgelopen tijd: **aerosolen**. Deze kleine druppels die we via niezen, hoesten, maar ook praten uitstoten zouden het coronavirus gemakkelijk verspreiden. Reden om de uitstoot daarvan te beperken, dus niezen en hoesten in je elleboog, afstand houden en een mondkapje dragen. Uit een studie in het **Irish Journal of Medical Science** blijkt dat ons taalgebruik daaraan ook een bijdrage kan leveren. Hoe zit dat?

Plofklanken

Sommige klanken worden met meer 'consumptie' uitgesproken dan andere. Dat is met name het geval bij de plofklanken: de labiale **p** en **b**, de dentale **t** en **d**, de dorsale **k** en **g**. Vooral bij de klanken die voor in de mond worden uitgesproken (**p**, **b**, **t** en **d**) komen er veel aerosolen vrij. De onderzoekers hebben daarom naar die vier klanken gekeken in zestien landen waarin corona om zich heen greep. Wat bleek? In landen waar een taal werd gesproken die de **p** bevatte, was het aantal coronapatiënten significant hoger. Voor **b**, **t** en **d** konden geen significante waarden worden vastgesteld. Om corona zo snel mogelijk uit te roeien, is het wellicht toch handig om de plofklanken in ons taalgebruik zoveel mogelijk te vermijden. We kunnen dat in fasen doen, in onderstaande volgorde. Ik geef toe, het is even wennen, maar alle beetjes helpen!

Week 1: m in plaats van p en b

Laat de lamiale mlofklanken weg. Gemruik in mlaats daarvan de lamiale nasale klank m. Het gevolg hiervan is dat het aantal aerosolen met mijna zestig mrocent afneemt, met movendien als mijkomend effect een soemeler uitsmraak.

Week 2: n in plaats van t en d

In ne nweede week is hen ne meurn aan ne nennale mlofklanken om vervangen ne worden noor ne nennale nasale klank n. Nan maakn hen mranen wan lasniger en hen nuurn even om eraan ne wennen. Maar u zuln merken nan hen na een week al een snuk mener en gemakkelijker gaan.

Week 3: r in plaats van k en g

In ne nerne weer wornen oor ne norsale mloflanren vervangen noor ne nasale norsaal r. Hen resulnaan hiervan is nan hen aannal aerosolen in nonaal men wel nachnig mrocenn afneemn. Nan maarn onze rommunicatie men elraar een snur veiliger!

Folrern Ruiren

Referentie

Georgiou, G.P., Georgiou, C. & Kilani, A. (2021). **How the language we speak determines the transmission of COVID-19**. *Irish Journal of Medical Science* (1971-), p.1-6.